

ΠΟΛΥΤΡΟΠΗ ΑΡΜΟΝΙΑ
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
17-5-2022
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: 4

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

A1.

Μήπως θέλεις να μάθεις τι απάντησε ο Νασικάς; «Είσαι αναιδής άνθρωπος. Εγώ, όταν σε ζητούσα, πίστεψα την υπηρέτρια σου πως δεν ήσουν σπίτι. Εσύ δεν πιστεύεις εμένα τον ίδιο;»

Για τον λόγο αυτό οι κατήγοροι δε χρησιμοποίησαν για μομφή εναντίον του Μουρήνα το όνομα Ασία, από την οποία δημιουργήθηκε έπαινος για την οικογένεια του, υστεροφημία για τη γενιά του, τιμή και δόξα για το όνομά του, αλλά για κάποια ατιμία και ντροπή που είτε φορτώθηκε στην Ασία είτε έφερε μαζί του από την Ασία. Το ότι υπηρέτησε όμως τη θητεία του στον πόλεμο αυτό υπήρξε δείγμα ανδρείας· το ότι υπηρέτησε με πολύ μεγάλη προθυμία όταν ο πατέρας του ήταν στρατηγός υπήρξε δείγμα σεβασμού· το ότι το τέλος της θητείας του συνέπεσε με τη νίκη και το θρίαμβο του πατέρα του υπήρξε δείγμα καλής τύχης.

Παρόλο που ανακάλυψε άσπρες τρίχες πάνω στα φορέματά τους, εντούτοις ο Αύγουστος προσποιήθηκε πως δεν τις είδε και παράτεινε τον χρόνο με άλλες κουβέντες, ώσπου έφερε τη συζήτηση στην ηλικία της. Τότε ρώτησε την κόρη του αν σε μερικά χρόνια θα προτιμούσε να είναι ασπρομάλλα ή φαλακρή. Όταν εκείνη απάντησε «εγώ, πατέρα μου, προτιμώ να είμαι ασπρομάλλα», ο πατέρας πρόβαλε σε εκείνη ψεύτικο επιχείρημα: «Δεν αμφιβάλλω πως δε θέλεις να μείνεις φαλακρή. Γιατί λοιπόν δε φοβάσαι μήπως αυτές εδώ σε κάνουν φαλακρή;»

B1.α.

venisset, vocem, domi, deportatum, constituta, triumphum

B1.β.

πρόεδρος, μητριαρχία, βιολογικών, βεστιάριο

B2. α.

1-α, 2-α, 3-γ, 4-β, 5-β, 6-γ

B2.β.

Το 240 π.Χ. θεωρείται η «γενέθλιος» χρονολογία της ρωμαϊκής λογοτεχνίας. Τη χρονιά αυτή ένας Έλληνας αιχμάλωτος πολέμου από τον Τάραντα, ο Λίβιος Ανδρόνικος, οργανώνει στη Ρώμη παραστάσεις θεάτρου με ελληνικά έργα διασκευασμένα στα Λατινικά. Ο ίδιος μεταφράζει και την Οδύσσεια του Ομήρου χρησιμοποιώντας ένα εντόπιο μέτρο, το «σαντούρνιο» στίχο. Στις ρίζες, λοιπόν, της ρωμαϊκής γραμματείας βρίσκεται ο πατέρας της ελληνικής λογοτεχνίας, ο Όμηρος, και ένα κορυφαίο ελληνικό είδος, το δράμα.

Γ1.α.

earum (οριστική αντωνυμία)
quis (ερωτηματική αντωνυμία)
alicuius (αόριστη επιθετική αντωνυμία)
istud (δεικτική αντωνυμία)

Γ1.β.

Nos ancillae vestrae credimus hominem domi non esse.

Γ1.γ.

Αρσενικού γένους: sermonibus – sermone
Θηλυκού γένους: vestem – vestes & vestis , mentionem - mentiones , aetatis – aetatum & aetatium
Ουδετέρου γένους : tempus - tempora

Γ1.δ.

Θετικός: impudenti
Συγκριτικός: impudentiore

Γ2.

indignatus ΟΡΙΣΤΙΚΗ: indignabuntur
ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ: indignaturi sint
ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ: indignantor

obiecerunt ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ: obici
ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ: obiectum iri
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ: obiectos esse
ΣΥΝΤ. ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ: obiectos fore

mallet ΟΡΙΣΤΙΚΗ: mavultis
ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ: malitis

constituta est ΟΡΙΣΤΙΚΗ: constituis
ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ: constituas
ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ: constitue

cedo cessurae erant, cessurae fuerant

oppressit ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ: opprimentium
ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ: oppressurorum

Δ1.α.

luxuriae: γενική αντικειμενική στο suspicionem

Asiae: γενική επεξηγηματική από το nomen

Murenae: έμμεσο αντικείμενο του ρήματος obiecerunt

meruisse: υποκείμενο του ρήματος fuit (ισοδυναμεί με έναρθρο απαρέμφατο), ειδικό απαρέμφατο

triumphum: κατηγορούμενο στο υποκείμενο finem του απαρεμφάτου fuisse

Δ1.β.

noli mentiri
ne mentitus sis

Δ1.γ.

ne ab istis tu calva fias

Δ1.δ.

Nasica Ennium interrogavit num ille sibi ipsi non crederet .
Nasica Ennium interrogavit non crederetne ille sibi ipsi.

Δ2.α.

Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Εκφέρεται με υποτακτική, που κάνει φανερό τον ρόλο του υποκειμενικού στοιχείου. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού (quaerere), εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (credidi) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες ακολουθίας των χρόνων.

Dum te quaero (οριστική ενεστώτα: δηλώνεται συνεχιζόμενη πράξη στη διάρκεια της οποίας έγινε η πράξη της κύριας)

Δ2.β.

dum vixit : **viventem**
quam Metellus multum amavit: **a Metello multum amata**

Δ2.γ.

postquam hanc rem audivit (audiverat) Augustus

Δ2.δ.

- i) Etsi super vestem earum deprehendit canos: Δευτερεύουσα εναντιωματική πρόταση.
- ii) ne istae te calvam faciant: Δευτερεύουσα ενδοιαστική πρόταση. Αντικείμενο στο ρήμα non times της κύριας πρότασης.
- iii) utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva: Δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική πρόταση διμελής ολικής άγνοιας, εκφέρεται με υποτακτική (mallet)γιατί η εξάρτηση δίνει υποκειμενική χροιά στο περιεχόμενο της ερώτησης , και μάλιστα με υποτακτική παρατατικού γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (interrogavit) και εκφράζει το σύγχρονο στο παρελθόν σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες της ακολουθίας των χρόνων.

